

ledes det danske Synspunkt blev fremlagt ved den Lejlighed, end den, der kan gives gennem den omtalte Avisartikel. Selve den Skildring, som efter den danske Delegations Hjemkomst blev afgivet til Rigsdagen, er desværre ikke offentliggjort. Jeg tør maaske benytte Lejligheden til at udtale, at jeg tror ikke, der kan ske nogen Skade ved dens Offentliggørelse, og haaber, at den ved Lejlighed maa finde Sted fra Rigsdagens Side. Jeg kan for øvrigt tænke mig, at det ærede Medlem, hvis han havde bestræbt sig for at sætte sig ind i dette Spørgsmaal, for han talte om det, vilde have kunnet faa Adgang til at lære de Forhandlinger at kende, som ved den Lejlighed fandt Sted i et lukket Møde her i Rigsdagen. De er neppe nogen Hemmelighed for Rigsdagens Medlemmer. Men selv om det ærede Medlem ikke har søgt denne Kilde til Oplysning om de paagældende Spørgsmaal, vilde han ganske simpelt ved at gennemlæse Motiverne til det Forslag, som blev fremsat for Rigsdagen, den Gang den danske Stats Tiltrædelse af Folkenes Forbund skete, have kunnet erfare, at det Standpunkt, der ved den Lejlighed fremlagdes, fremlagdes af den nuværende højtærede Statsminister og mig i Fællesskab. Thi det Memorandum, som vi efterlod i Paris — da vi tog videre til London — til Kammerherre Bernhofft, var udarbejdet af os begge to i Fællesskab. Jeg kan endvidere betro det ærede Medlem, hvis han ikke paa anden Maade ved det, at før dette blev forfattet, fandt der en Forhandling Sted, i hvilken den daværende Repræsentant for det konservative Parti, Hr. Alexander Foss, deltog, og at dette Memorandum følgelig fremgik af en fælles Forstaaelse af alle de Retninger, der paa det Tidspunkt fandtes i den danske Rigsdag, idet ogsaa Socialdemokratiets Repræsentant Hr. Bramsnæs deltog i Forhandlingerne og i Udarbejdelsen heraf. Og ved selve den Drøftelse, som til syvende og sidst fandt Sted dernede, var ikke alene jeg, men som før sagt ogsaa den højtærede Statsminister til Stede.

Af de Ting, der fremkom ved den Lejlighed, er det Par, der maaske kunde være Grund til her at knytte et Par Ord til til Oplysning om, hvilke Begivenheder der den Gang fandt Sted. Det Indtryk, man fik ved det ærede Medlems Oplæsning forleden af nogle Udtalelser af „Le Temps“, giver

ingenlunde det rette Billede af den Maade, hvorpaa Robert Cecil som Leder af Forhandlingerne den Dag spurgte de danske delegerede og om det Standpunkt, man fra dansk Side indtog deroverfor. Det, Robert Cecil spurgte om, var, om vi fra dansk Side kun ønskede at være sikrede mod en Forpligtelse til at bidrage militært, naar Folkenes Forbund var nødt til at gribe ind med militære Kræfter overfor den ene eller den anden lovbrøderiske Stat, eller om vi tillige ønskede at undgaa Forpligtelsen til at lade dansk Territorium passere af Tropper fra Folkeforbundet ved en saadan Lejlighed og endelig ønskede at unddrage os de Forpligtelser, som kunde findes til Deltagelse i de saakaldte økonomiske Sanktioner. Fra dansk Side svarede i fuld Enighed, at det var de to første Punkter, man tænkte paa, og ikke det tredje. Derpaa knyttes dertil nogle Bemærkninger af Robert Cecil, som fremkaldtes ved Udtalelser fra norsk Side. Det Svar, Robert Cecil gav derpaa, blev ganske misvisende gengivet i den Oplæsning, som fandt Sted her. Det, man fra norsk Side havde udtalt, var, at man ønskede Sikkerhed for, at der ikke kunde kræves et større Militærvæsen af Norge end det, der var fornødent af Hensyn til Norges egne forsvarsmæssige Interesser, og Robert Cecil's Udtalelse deroverfor faldt som en beroligende Udtalelse vendt til de norske Repræsentanter paa denne Maade: Ja, dette maa jo være et almindeligt Princip for alle de smaa Stater, at de indretter deres Militærvæsen ud fra deres egne Interesser, og Folkenes Forbunds Hensigt er ikke at opmuntre til øget Rustning, men at skruer Rustningerne overalt ned til et Minimum.

Dernæst har jeg nogle Ord at sige om den Forhandling om den permanente Neutralitet, som fandt Sted ved samme Lejlighed. Fra de Danske Side var der sammen med Svejts et Ønske om, at der skulde være Adgang til, ogsaa naar Folkenes Forbund traadte i Kraft, fra de enkelte Staters Side at erklære den permanente Neutralitet, naar man ønskede det, paa samme Maade som Svejts siden fik Adgang dertil. Vi føjede til, den Gang vi fremsatte det Ønske, at ingen af os kunde sige, om Danmark vilde benytte en saadan Adgang, hvis den blev givet, thi derom vilde der utvivlsomt i Danmark være forskellige Meninger,